Joi 24 Noembrie

A doua ediţie specială

2 Lei

ABONAMENTE
IN ŢARA — STRAIN.
Lei 200 | 3 Luni | 460
„ 380 | 6 „ | 880
„ 750 | 12 „ | 1700
Pe lună 80 lei

Fondator:
LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE şi TELEFONICE

ABONAMENTE la „VESELIA" „Universul Literar" „Ziarul Călătorilor" Câte 220 lei în ţară 440 lei în străinăt. pe un an

Director:
STELIAN POPESCU

Redacţia şi Administraţia: Bucureşti, str. Brezoianu, 11

TELEFON: Direcţia 313/72—354/64 Administraţia 313/71 Secretariatul de Redacţie 356/43 Redacţia: Coresp. cu provincia 302/98—335/21

Doliul ţării la moartea lui I. I. C. Brătianu

Ultimele clipe ale marelui dispărut

Tot timpul la căpătâiul bolnavului a veghea d-na Eliza Brătianu.

La 5 jum. d. col. Zvidenek, adjutantul A. S. R. Principele Nicolae, a venit să se intereseze de starea d-lui Brătianu, care fiind disperată, d-sa s'a dus să înştiinţeze pe d. general Balif.

La ora 5 şi jum. preotul Mihălcescu dela biserica Amzei a fost chemat să dea suprema împărtăşanie.

La ora 6 dim. primul ministru a intrat în agonie, care a durat un sfert de oră fiind extrem de grea. Vigoarea fizică a primului ministru a opus o ultimă rezistenţă crâncenă răului care îl submina.

La ora 6.45 Ion I. C. Brătianu a încetat din viaţă.

Suferinţele

Vineri şi Sâmbătă, când comisiile parlamentare au dus Inaltei Regenţe răspunsurile le mesaj, — primul ministru era acolo. Apoi, a voit să-şi dăruiască odihnă, la conacul dela Florica. Dar n'a putut ţine piept rugăminţilor să fie de faţă la inaugurarea lăcaşului acelei împărţitoare de milostenie şi alinare, care e soc. „Crucea Roşie". S'a dus la solemnitate şi a risipit din plin, voioşie.

PRIMELE INGRIJORARI

Dar la înapoierea acasă, a şovăit. Gâtul îi era vătămat.

Au fost, mai întâi, frigurile.

I. I. C. BRATIANU

38 grade, cari s'au îndărătnicit vreme de 24 de ceasuri, până Luni, când au sporit la 39 şi n'au ţedat. Marţi noapte, bolnavul a prins să delireze. Noapte turburată de febră. Medici de frunte,—d-nii Danielopol, Nanu-Muscel, C. Angelescu, N. Lupu, Nasta, Meţianu, C. Dimitriu, — veghiau la căpătâiul lui şi-şi mărturisiau îngrijorarea.

O INTERVENŢIE CHIRURGICALA

Miercuri dimineaţă, au început fenomenele de asfixie. Infecţia ajunsese primejdios de puternică. O clipă, respiraţia bolnavului încetase. Trebuia o încercare eroică. A făcut-o, pe dată, d. dr. C. Angelescu, — chirurg cu îndemânări rare. Intervenţia chirurgicală a fost urmată de fixarea unei canule, care a îngăduit bolnavului să respire.

Dar după câteva ceasuri — spre seară, — canula a fost astupată de puroiu. O nouă sincopă. Imediat a fost fixată o canulă mai largă, ceeace a produs o vremelnică — prea vremelnică, — îmbunătăţire a stării bolnavului.

INFECŢIE GENERALA

Mersul boalei urmărit cu atenţie, — doctorii au înţeles, că se produsese o infecţie streptococică generală. S'a administrat bolnavului o injecţie antistreptococică. Apoi, — a fost făcută o nouă încercare chirurgicală, fiindcă se constatate o nouă infectare a regiunii drepte a gâtului. Au fost extirpaţi câţiva ganglioni prinşi, — fără să se găsească puroiu.

Toate aceste operaţiuni, bolnavul deşi slăbit de boală şi de osteneli mari şi îndelungate, le-a îndurat fără adormire — ci doar cu uşurarea de durere pricinuită de simpla amorţire a locului atacat de bisturiu.

Ceeace alarma pe medici, era constatarea, că infecţia generalizată sporţa şi toxinele nu puteau fi eliminate, din pricina absenţei transpiraţiei şi a tuturor funcţiunilor fiziologice producătoare de eliminare a toxinelor. Pulsul ajunsese la o situaţie din cale afară alarmantă: 150 pe minut. Inima, — peste 40 de bătăi.

AMELIORARE VREMELNICA

Pela orele 11 noaptea, bolnavul a fost alimentat artificial cu ceai cu rom. Ceeace — spre descreţirea frunţilor şi trezirea unei nădejdi, — a pricinuit o transpiraţie abundentă şi scăderea pulsului la 120.

De Miercuri dim., bolnavul trăise stare de somnolenţă, frecvent întreruptă de treziri, în cursul cărora neputând vorbi,— scria. Din rândurile aşternute pe hârtii, — se poate deduce seninătatea, stăpânirea de sine şi credinţa în vindecare, cari nu l-au părăsit. Alor casii le spunea în scris, să nu se alarmeze.

Iar d-lui dr. Angelescu, pe care-l ştia nedeslipit, îi scria: „Sper, că nu eşti emoţionat de starea în care mă găsesc".

LA CAPATAIUL BOLNAVULUI

De când boala s'a agravat, la căpătâiul bolnavului s'au perindat şi au poposit îndelung toţi membrii guvernului. De asemeni, adjutanţi regali, cari ţineau neîncetat la curent pe membrii Familiei Regale şi pe acei ai Inaltei Regenţe.

A. S. R. Principele Nicolae, I. P. S. Patriarh Miron şi d. G. Buzdugan, Inalţi Regenţi, au vizitat pe bolnav.

M. S. Regina Maria şi A. S. R. Principesa Elena au scris d-nei Brătianu, interesându-se de starea bolnavului.

D. deputat prof. George Brătianu, care se afla la Iaşi, a fost chemat telegrafic. D-sa a sosit astănoapte, la ora 1.10.

La orele 2 jum., situaţia devenind desperată, s'a recurs la oxigen.

Toţi medicii, cari n'au părăsit toată noaptea locuinţa fostului prim ministru, au fost adunaţi la un consult.

Imediat apoi au fost anunţaţi membrii familiei şi la locuinţa lui I. I. C. Brătianu s'au dus d-nii B. Ştirbey, V. Brătianu, I. Niculescu-Dorobanţu, C. Brătianu.

Anunţaţi, au sosit apoi d-nii miniştri I. G. Duca, Stelian Popescu, Franasovici, Bossie, secretar general al Inaltei Regenţe, gen. Nicoleanu, I. Pilat, Al. Algiu, Pleşa, d-na Pia Pilat, d-nii N. Budurăscu, Dudu Vlahide.

Certificat de deces

Azi, 24 Noembrie 1927, ora 6.45 dimineaţa, a încetat din viaţă Ion I. C. Brătianu, preşedintele consiliului de miniştri, în urma unei angine streptococice.

Prof. dr. C. Angelescu.

Prof. dr. Nanu Muscel.

Prof. dr. Danielopol.

Dr. N. Lupu.

Dr. Nasta.

Elogiul Regenţei pentru Ion Brătianu

In urma morţii fostului preşedinte al consiliului, I. C. Brătianu, membrii guvernului s'au întrunit la ora 7,15, în consiliu la ministerul de interne.

După o jumătate de oră, consiliul s'a ridicat, miniştrii ducându-se la Palatul Regal unde erau aţeptaţi de Inalta Regenţă.

ELOGIUL REGENTEI PENTRU MARELE DEFUNCT

I. P. S. S. Patriarhul Miron Cristea, în numele Inaltei Regenţe, a făcut elogiul celui dispărut, spunând următoarele:

„După nenorocirea ce ţara românească a avut de îndurat cu pierderea celui mai mare Rege. Dumnezeu ne-a dat o nouă şi mare lovitură, luând dintre noi, pe una din cele mai mari figuri politice ale neamului.

Istoria nepărtinitoare va aşeza alături de marea figură a lui I. C. Brătianu pe a fiului care a prezidat întregirea neamului Roagă pe Dumnezeu, ca în aceste clipe solemne să coboare asupra tuturor conducătorilor duhul înţelepciunii şi înţelegerii ca prin sforţări unite să putem cel puţin în parte împlini golul lăsat prin pierderea lui Ion I. C Brătianu.

D. Vintilă Brătianu a prezentat demisia guvernului.

Inalta Regenţă a însărcinat pe d. Vintilă Brătianu cu constituirea noului cabinet.

Nu s'a făcut nici o schimbare a titularilor fiecărui departament. După aceea noul cabinet a depus jurământul în faţa Inaltei Regenţe.

FUNERALII NAŢIONALE

S'a hotărît să se facă funeralii naţionale şi corpul defunctului să fie expus la Ateneu timp de 2 zile.

Inmormântarea se va face Duminică la Florica.

*

Azi, la ora 3 d. a., Camera şi Senatul vor ţine şedinţă. Vor vorbi preşedinţii amândoror Corpurilor legiuitoare şi şefii tuturor partidelor politice. Apoi, şedinţa se va ridica în semn de doliu.

Camera şi Senatul se vor întruni Luni, în şedinţă obişnuită.

Şefii partidelor au trimis condoleanţe. Cei dintâi, cari le-au prezentat, au fost d-nii gen. Averescu şi Iuliu Maniu.

Vestirea ţării

Către toţi prefecţii

Cu nemărginită durere vă aduc la cunoştinţă încetarea din viaţă a preşedintelui Consiliului de miniştri Ion I. C Brătianu, azi 24 Noembrie ora 6.45 dim.

Ţara pierde pe marele bărbat de Stat, al cărui nume va rămâne în veci legat de întregirea neamului nostru.

Durerea ce ne copleşeşte nu trebue însă să ne facă a pierde o clipă din vedere interesele superioare ale Statului, cari mai mult de cât ori când trebuie să fie azi treze în mintea şi sufletele noastre.

Inalta Regenţă a binevoit a încredinţa sarcina formărei noului guvern d-lui Vintilă I. C. Brătianu şi care a format guvernul în aceiaşi compunere ca şi a guvernului precedent.

Noul guvern a depus jurământul azi dimineaţă în faţa Inaltei Regenţe.

Ministru de interne
(ss) I. G. DUCA

Către şefii de organizaţii ai partidului „Naţional-Liberal"

Cu inima sdrobită de durere am trista însărcinare de a vă aduce la cunoştinţă încetarea din viaţă a marelui şi mult iubitului nostru preşedinte, domnul Ion I. C. Brătianu.

Rolul lui în istoria României contimporane, în înfăptuirea întregirii neamului şi în îndeplinirea marilor reforme democratice, care stau la temelia organizării sociale a României întregite, aparţin istoriei şi asigură în analele românismului o glorie nepieritoare.

In faţa mormântului său deschis, partidul Naţional Liberal pe care l-a condus cu atâta înţelepciune şi cu atâta strălucire, este dator mai mult decât oricând ca prin unire şi puternică solidaritate sufletească să stea strajă întru apărarea marilor interese naţionale cari preocupă ţara noastră.

Acesta este cel mai bun omagiu pe care colaboratorii şi prietenii politici îl pot, în aceste clipe de durere, aduce memoriei marelui om de stat dispărut atât de neaşteptat din mijlocul nostru.

I. G. DUCA

Consiliul de miniştri dela ora 8 dim.

Un nou consiliu de miniştri s'a întrunit la ministerul de interne la ora 8 dim.

D. prim-ministru Vintilă Brătianu a venit la consiliu după ce a luat jurământul înscris d-lui N. Titulescu, ministru de externe, care fiind bolnav n'a putut părăsi patul. Jurământul în forma aceasta s'a luat în urma însărcinării speciale date d-lui prim-ministru de către Inalta Regenţă.

Consiliul a hotărît ca azi la ora 11 şi jumătate corpul marelui dispărut să fie depus la Ateneu, unde va sta până Duminică la ora 9 şi jumătate dimineaţa când se va oficia slujba religioasă.

Duminică. cortegiul urmând calea Victoriei şi calea Griviţei, se va îndrepta la gara de Nord, unde un tren special va duce la ora 11 dim., sicriul lui I. I. C. Brătianu la Florica.

Inmormântarea se va face în cavoul familiei de acolo, la ora 4 d. a.

* * *

In semn de doliu naţional, consiliul a suspendat pe ziua de azi activitatea ministerelor, tribunalelor, iar şcolile n'au ţinut cursuri.

S'a redactat proclamaţia guvernului către ţară şi s'a hotărît ca Duminică nu va avea loc nici un spectacol şi se va interzice muzica de ori ce fel, în localurile publice.

Consiliul s'a sfârşit la ora 10 dimineaţa.

Azi d. a., la ora 5, câţiva membri ai guvernului se vor întruni pentru a redacta programul funerariilor naţionale.

La ora 11 dim s'a deschis testamentul lui I. C. Brătianu.

Proclamaţia guvernului către ţară

ROMANI,

Lovit de o boală fulgerătoare, Ion I. C. Brătianu, s'a stins din viaţă în dimineata zilei de 24 Noembrie.

Ţara pierde azi pe omul care mai mult de un pătrar de veac şi-a închinat ca sfetnic al marilor şi nemuritorilor Regi, Carol şi Ferdinand, toată munca şi sufletul lui pentru propăşirea, înălţarea şi întregirea statului român.

Opera vieţii lui Ion I. C. Brătianu, rămâne pentru vecie legată de cele mai însemnate acte din istoria naţională şi politică a poporului român.

Prin înţelepciunea şi patriotismul lui Ion I. C. Brătianu, destinele neamului românesc au fost conduse la înfăptuirea unităţii naţionale, iar rolul pe care Ion I. C. Brătianu l-a avut în făurirea României Intregite, rămâne pagina cea mai gloriosă din viaţa marelui dispărut.

Poporul român datoreşte lui Ion I. C. Brătianu reformele democratice, votul obştesc şi improprietărirea sătenilor, precum şi întreaga operă de organizare a statului întregit.

Dar opera lui Ion I. C. Brătianu de care istoria va vorbi întotdeauna cu evlavie şi cu recunoştinţă, înseamnă o muncă uriaşă de fiecare zi, depusă cu înţelepciune, cu patriotism şi cu o energie creatoare neasemuită, în slujba statului întregit şi a neamului care îi datoreşte împlinirea celor mai sfinte năzuinţi ale lui.

Moartea lui Ion I. C. Brătianu lasă un gol nemăsurat în viaţa ţării şi în sufletul poporului român.

România întregită dela un capăt la altul va plânge pe acel care a avut un rol atât de hotărîtor în înfăptuirea ei.

Dar cu cât pierderea este mai adâncă şi durerea mai covârşitoare, cu atât mai vie şi mai puternică trebue să fie în sufletul poporului român hotărîrea de a birui durerea, ce încearcă prin simţimântul de dragoste şi solidaritate patriotică, ce trebue să apropie şi să lege pe toţi fiii ţării în jurul intereselor superioare ale României Intregite, eternă în puterile ei de viaţă şi de continuă înălţare.

Preşedintele consiliului de miniştri şi ministru de finanţe
VINTILA I. C. BRATIANU.
Ministrul instrucţiunii: Dr. C. ANGELESCU.
Ministrul cultelor şi artelor: AL. LAPEDATU.
Ministru de interne: I. G. DUCA.
Ministru de război: General P. ANGELESCU.
Ministru de externe: N. TITULESCU.
Ministrul justiţiei: STELIAN POPESCU.
Ministrul comunicaţiilor: C. DUMITRIU.
Ministrul agriculturii şi domeniilor: C. ARGETOIANU.
Ministrul industriei: L. MRAZEC.
Ministrul sănătăţii şi ocrotirilor sociale: I. INCULEŢ.
Ministrul lucrărilor publice: I. NISTOR.
Ministrul muncii, cooperaţiei şi asigurărilor sociale: Dr. N. LUPU.
Subsecretar de stat la ministerul de interne: R. FRANASOVICI.
Subsecretar de stat la ministerul de interne: GH. TATARESCU.
Subsecretar de stat la ministerul de agricultură: GH. CIPAIANU.
Subsecretar de stat la preşedinţia consiliului de miniştri: C. BRATIANU.

Pelerinaj la locuinţa defunctului

Imediat ce s'a aflat în oraş, prin ediţia specială scoasă de ziarul nostru, de moartea fostului prim-ministru Ion I. C. Brătianu, un mare număr de curioşi s'au îndreptat spre locuinţa sa.

La intrare a fost deschis un registru care a fost acoperit cu sute de semnături.

Miniştrii plenipotenţiari ai tuturor statelor, foşti miniştri, deputaţi şi senatori, prieteni personali, admiratori sau adversari, s'au grăbit să aducă pios omagiu memoriei marelui dispărut.

*

La ora 9 dim. d. prof. Minovici a procedat la îmbălsămarea corpului lui I. Brătianu.

Din cauza operaţiunilor ce a suferit, fostul prim ministru a fost ras, aşa că înfăţişarea sa este cu totul schimbată.

TESTAMENTUL LUI I. C. BRATIANU

La ora 9 jum. membrii familiei au procedat la deschiderea testamentului defunctului.

Ni s'a spus că testamentul, care este foarte voluminos vre-o 30 de pagini, nu conţine nici o dispoziţie politică sau cu privire la înmormântare.

Toată averea sa a fost lăsată fiului său d. George Brătianu, d-na Elisa Brătianu, soţia sa, având dreptul să se bucure pe tot timpul vieţii de uzufructul averii.

*

Pentru d. a. la ora 5 a fost convocat un consiliu de miniştri la ministerul de interne, care se va ocupa cu întocmirea amănunţită a programului înmormântării.

Mari inundaţii în Maroc

Paris, 23 (Rador). — Inundaţii catastrofale s'au produs în Maroc în ultimele două zile. Pagubele sunt evaluate la câteva milioane de franci La Casablanca, apele au inundat magazinele. Sunt numeroase victime omeneşti. Patru cadavre au fost găsite în apropiere de Casablanca, dar numărul victimelor nu poate fi cunoscut încă, deoarece se crede că torentul a târît în mare numeroase victime. Se crede că între acestea ar fi şi mulţi copii, surprinşi de apă, pe când dormiau ca de obicei sub cerul liber.

Intre Italia şi Spania

ANALOGIA CELOR DOUA REGIMURI

Madrid, 23 (Rador). — La banchetul ,oferit în cinstea d-lui Bottai, ministrul corporaţiunilor din Italia, preşedintele consiliului, d. Primo de Rivera, a subliniat analogia dintre regimul fascist şi forma de guvernământ adoptată de Spania.